

ko vodiš zapisnike, pišeš kroniko, afirmiraš društvo in planinstvo v časopisih itd.

Problemi različnih plačil so torej stalni. Zato se strinjam z Vami, naj ostane tako, kot je bilo.

Franc Ježovnik

iz planinske literature

Maherjev kolesarski vodnik

Igor Maher je pravzaprav čarovnik. Pričaral je Veliki kolesarski vodnik po Sloveniji (v nadaljevanju VKV, založba Sidarta, Ljubljana 1996), ne da bi bil sam prevozil s kolesom en sam meter. Kdo ve, če ni ravno v tem čar te knjige: da vozi predvsem po pokrajinah duha in bogat tiste, ki znajo v tihi urici vzeti v roke dobro knjigo in se spustiti za avtorjem po lepotnih uživaških klancih poezije.

A da ne bo pomote: to je čisto pravi kolesarski vodnik z neizčrpno domiselnostjo za tehnične podrobnosti vsakega izmed dvaindesetih kolesarskih predlogov, ki bodo širili srce kolesarskim zagnancem, ko bodo pred štartnim strelom še napumpali svoje konjičke in odpravili Igorjev cilj naproti. Tehnične podrobnosti, lahko bi jim rekli kar popolnosti — bognedaj, da bi jih zdaj tu prepisoval, še njihove sheme ne, popolnost tega ne potrebuje, ostanejo naj rahlo zamolčane za večjo draž in mik za že imenovane zagnance — so trda dejstva z vse-slovenskega terena. So hrbenica vodnika: sestavljati (avtor) jih je nujno (preljuba božja mast potrpežljivega klekljanja najneznatnejših podatkovnih vozlov v celostno informacijsko čipko), zanje vedeti (uporabnik) je pametno, in seveda prav tako nujno.

Toda tisto, kar je prihranjeno za tihó urico, tisti polet duha je v spremeljajočih esejih (vsaka tura svoj popisni esej, domala tako kot **Erich Vanis** v svoji knjigi 50 Eiswände der Alpen), ki jih krepijo umetniško vrhunske slike. K njim, k esejem in slikam namreč, se napotimo brez kolesa, namera celo pohujšljivo zleknjeni v

naslanjaču s flašo pira pri roki, ki ga nikakor še nismo zaslužili, a za večji užitek in slutnjo prihodnje sreče naj bo! Toda brez oglada terena kot dramskega vrhunca v petem dejanju naše veseloigre ne bo šlo. Napotimo se prav v vse najbolj zelene, najbolj tihotne, najbolj razgledne koticke in višavja naše ne preveč razsežne domovine. To se pravi stran od hrupnih cest in človeških gomazišč, skoraj v zasebnost odmaknjene sredogorja, pa tudi gozdnih (kočevskih) in ravninskih (prekmurskih) prostranstev. Dvaindeset izletov — dovolj za tri leta pridnega kolesarjenja! Knjige pa seveda ne bomo jemali s seboj na izlet. Avtor in založnik sta se poslužila starega trika: tehnične podrobnosti za vsako turo sta odtisnili na poseben list, ki si ga kolesar za čas svojega izbranega izleta vtakne v žep (brez dvoma zato, da ga spotoma na čase tudi vzame iz žepa), podoživljanje s knjigo pa pride na vrsto spet doma v naslanjaču (zdaj z zasluženó flašo pira).

To je intelektualno in estetsko zrela knjiga, s širokim razgledom po relevantni (v njej navedeni) literaturi. Za ponatis bi ji privoščili kako promilo lekturo in korekturo (»v Krnicah« na str. 181 naj ne bi bilo »v Krnici«, »Grad Kamen pri Bregunjah«, na str. 191 naj bo »G. K. pri Bégunjah«, itd.), in pri slikah, tako čutim, ni nujno vztrajati pri tako veliki količini kolesar (arjev). Mene, recimo, ne mika toliko gledati živopisano napravljenih stasitih mladeničev in mladenk (celo odskočil bi, če misli kak mišičnjak zavoziti s slike naravnost vame) kot tisto, kar na svoji poti kolesar vidi, to pa so, recimo, panoramske in domačijske slike na straneh 58/59, 61, 67, 68, ki jih na slepo omenjam samo kot zgled in ne da bi mnogim podobnim v knjigi kakorkoli jemal veljavo. Posrečen in prisrčen je seveda lahko tudi spoj obeh tipov, recimo str. 64 in 148 (spet jih omenjam na slepo, brez pretenzije na popolnost naštevavanja).

Če ponatis bo? Temna slutnja me obhaja. Prišepetava mi, da kolesarska duša ne sega toliko po knjižnem bogastvu in se toliko besedno (in kako drugače) ne izpoveduje kot

planinska duša (primerjaj tri izdaje **Stritarjevih** 111 izletov in — vsak čas — šesto izdajo **Miheličevih** Julijskih Alp, in če smem otrkati prah z nekoliko pozabljené **Avčinove** Tišine in njenih nekdanjih šest natisov, do danes pravi in še nedoseženi slovenski planinski leposlovni best-seller, ne vem pa, kaj naj bi podobnega pokazal na kolesarski strani; glej tudi pet strani »Dodatnega branjca« v VKV, str. 230—234, z mnogimi planinskimi, a nobenimi kolesarskimi navedbami). Je igra vožnja po civilizacijsko odprtih, posredovalno zajamčenih cestah (četudi še tako zakotnih) manj vzburljiva, manj duhovno plodna kot štirudno ubijanje po »nezajamčenih« skalah in raskavih brezpotnih zankah? Ali pa je kolesarsko-vodniška konkurenca prehuda? Vzporedno z VKV sta izšla še dva (enega je sestavil **Sebastian Vehar**, za drugega odgovarja Turistična zveza), znatno skromnejša, in Igor sam, v navezi z **Maksom Vrečkom**, bo do tačas, da bo ta spis zagledal beli dan (o mea culpa zamudniškega pisanja te skromne opombe!) izdal gorsko-kolesarski vodnik po Gorenjski. (Naslov: Gorenjska. Gorskokolesarski vodnik. Založba Sidarta.) (V pretežni meri je tudi VKV gorskokolesarski, ne dolinsko- ali ravninskokolesarski vodnik, saj nas vodi po Polhograjskem hribovju, škofjeloških hribov, Karavankah, Pohorju, Trnovskem gozdu, Nanosu, Koradi, itd., itd.) Bržkone ima v načrtu, da bo takó kolesarsko opesnil še druge slovenske pokrajine, ki so po svojih hrib(čk)ih kolesarski mik in čar prvega reda. Si ni s tem spodkopaj možnost ponatisa VKV? Ampak to vprašanje zadeva nazadnje le njega samega in njegovo založbo. Preprosti uporabniki si želimo samo, da bi biser Slovenijo vedno na novo in še bolj mavrično obrusil.

Stanko Klinar

Pot kurirjev in vezistov

Natančni opisovalec planinskih poti **Jože Dobnik** se je letošnje zgodnje pomlad vnovič pokazal v enaki luči, v kakršni so ga uporabniki njegovih planinskih vodnikov poznali že do-